

Protocol

Medicijnverstrekking
en
Medisch Handelen

Januari 2016

Inhoudsopgave

Inleiding over het wettelijk kader van dit protocol

Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen	3
1. De leerling wordt ziek op school.....	4
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	6
3. Medische handelingen en wettelijke regels	7

Het wettelijk kader van dit protocol

Het thema medisch handelen is niet nieuw voor scholen. Ook nu maken scholen afspraken met ouders over bijvoorbeeld het toedienen van medicijnen. Vooral scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor langdurig zieke kinderen of lichamelijk gehandicapte kinderen, waar onderwijs en zorg meer samenkomen, hebben afspraken met betrekking tot het medisch handelen vastgelegd in protocollen en richtlijnen. Regionale GGD 'en adviseren scholen hierbij of ondersteunen bij het opstellen van een protocol.

Het medisch protocol van het ds Pierson College is opgesteld conform de adviezen van de GGD.

Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Personeel op school wordt regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgen afdelingsleiders en/of mentoren soms het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun leerling de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. (Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen).

Bekwaamheid en aansprakelijkheid van diegene die medische handelingen verricht

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van personeel gevraagd zoals het geven van een injectie. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden.

Personeel begeeft zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd is. Met het oog op de gezondheid van de leerling is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

- De leerling wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Medische handelingen

De eerste situatie laat de school en het personeel geen keus. De leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en het personeel moet direct bepalen hoe te handelen. Bij de tweede en de derde situatie kan de schoolleiding kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een medische handeling.

Ten aanzien van het toedienen van medicatie zijn de ouders altijd verantwoordelijk.

Het verrichten van een medische handeling zal uitsluitend gebeuren door een hiervoor gekwalificeerd personeelslid.

Op de volgende pagina's wordt elk onderdeel beschreven

1. De leerling wordt ziek op school

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van bv. hoofdpijn- of oorpijn. Ook kan de leerling bijvoorbeeld door een insect geprikt worden. Een personeelslid verstrekt dan vaak - zonder toestemming of medeweten van ouders - een 'paracetamolletje' of wrijft Azaron op de plaats van een insectenbeet. In het algemeen is een personeelslid niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. We betrachteren hierin dan ook de grootst mogelijke terughoudendheid.

Uitgangspunt is dat een leerling die ziek is naar huis moet.

De schoolgebruiken/-regels schrijven voor dat een leerling die onwel wordt zich meldt bij de receptie. Er wordt contact gelegd met ouders en een inschatting gemaakt en met de ouders overlegd of hun kind alleen naar huis kan. Ouders wordt gevraagd om de school te laten weten als het kind veilig thuis is gearriveerd.

Ziek naar huis: leerlingen die ziek naar huis gaan, moeten zich eerst afmelden bij de receptie. De leerling krijgt een briefje mee, waarin de ouders / verzorgers bekend gemaakt wordt, dat de leerling ziek naar huis ging, alsmede het tijdstip. Bij verzuim moet, voordat de leerling de lessen weer gaat volgen, een briefje van de ouders / verzorgers, met duur en reden van verzuim, worden ingeleverd bij de receptie. Als een leerling een toets heeft, kan deze alleen met toestemming van de afdelingsleider ziek naar huis. *(zie ook Piersongids)*

a. Verstekken van medicatie

In principe verstrekt de school geen medicatie. Indien een leerling bij de receptie aangeeft toch paracetamol te willen gebruiken, dan wordt er eerst contact met een van de ouders opgenomen.

b. Als een ouder of aangewezen vertegenwoordiger niet te bereiken is

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. De leerling kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. In dat geval blijft de leerling op school totdat er wel iemand bereikbaar is. We hebben het hierbij natuurlijk niet over een levensbedreigende situatie.

In de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst worden leerlingen qua beslissingsbevoegdheid als volgt ingedeeld:

- *tot 12 jaar:* ouders of voogd beslissen. Aan jonge leerling moet wel op een begrijpelijke manier worden verteld wat er met hen gaat gebeuren.
- *12 tot 16 jaar:* zowel ouders als leerling moeten toestemming geven. De mening van het leerling is in principe doorslaggevend.
- *vanaf 16 jaar:* leerling is beslissingsbevoegd. De ouders krijgen ook geen informatie over hun leerling, als deze daar geen toestemming voor geeft.

De school beschikt over een vaste groep bedrijfshulpverleners. Een deel van deze BHV's is ook EHBO-er. De EHBO-ers blijven zich bekwamen door de zeer regelmatig terugkerende herhalingscursussen. Dit zijn de collega's wiens hulp ingeroepen wordt bij medische situaties. De EHBO-ers nemen nooit risico en gaan niet zelf "dokteren". Er wordt altijd een arts geraadpleegd bij twijfel of in geval van een noodsituatie.

c. Observatie van een zieke leerling

Vanzelfsprekend blijven we te allen tijde de leerling goed observeren. We letten dan met name op de volgende aandachtspunten:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krompen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Bij twijfel raadplegen we altijd een (huis)arts. Dit geldt uiteraard ook wanneer de pijn blijft of de situatie zich verergert.

2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt bijvoorbeeld aan puffjes voor astma, antibiotica of zepillen bij toevallen. Ouders vragen soms aan de mentor of een personeelslid om deze middelen te verstrekken.

Personeelsleden van het ds Pierson College zullen geen medicatie verstrekken noch voor leerlingen in bewaring nemen. Ouders mogen wel zelf maatregelen treffen om te zorgen dat hun kind de noodzakelijke medicatie krijgt.

3. Medische handelingen en wettelijke regels

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdsgenoten, neemt deel aan het normale leven van een school en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Gelukkig zien steeds meer scholen in hoe belangrijk het is voor het psychosociaal welbevinden van de langdurig zieke leerling om, naar school te gaan.

Medische handelingen

In zeer uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan schoolleiding en/of personeel vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt daarbij aan b.v. het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. In het algemeen kunnen deze handelingen door een thuiszorgorganisatie of door de ouders zelf op school worden verricht.

Ook in dit soort gevallen krijgen ouders de gelegenheid de zorg aan hun kind te verlenen die nodig is, maar zij kunnen hiervoor geen beroep doen op personeelsleden.